

@zwnne

BIJZONDER STRAFRECHT ACADEMIE

basiscursus privacy- en gegevensbescherming

Prof. mr. Gerrit-Jan Zwenne | Den Haag 23 maart 2017

programma

de context

- waarom EU-privacywetgeving?
- hoezo harmonisatie?

de spelers

- betrokkene
- verantwoordelijke en bewerker
- autoriteit persoonsgegevens
- functionaris gegevensbescherming

het speelveld

- verwerking persoonsgegevens
- bestand
- persoonlijk of huishoudelijk
- journalistiek
- territoriale werking

en de spelregels

- verwerkingsgrondslagen
- doelbinding en bewaren
- bijzondere gegevens en bsn
- beveiligen en datalekken
- datafication & big data & artificial intelligence & machine learning etc.

internationale en supranationale regelingen

CONTEXT

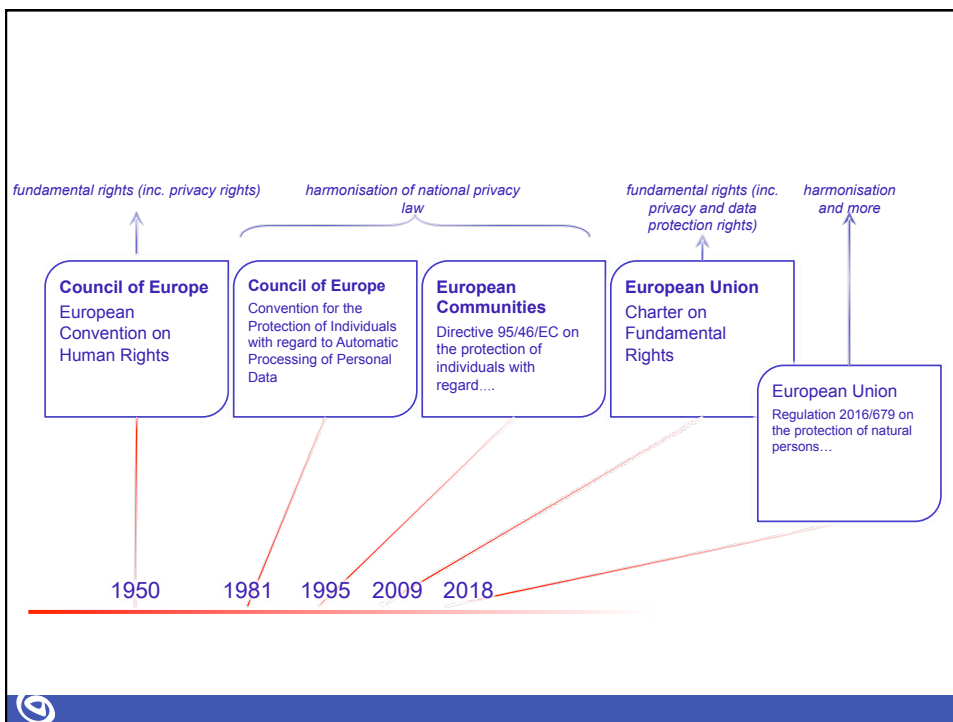
privacy...

lichamelijke integriteit
drugstest, cavity search

territoriale privacy
zoals het huisrecht

communicatiegeheim
*denk aan: telex-, brief- en
telefoongeheim*

informatieprivacy
*aanspraken van individu m.b.t.
informatie die op hem of haar
betrekking heeft*

data processing 1960's

in 1970 verabschiedete Hessen das weltweit erste Datenschutzgesetz

waarom Europa zich ermee bemoeit

1970
nationale
privacywetten
verschillende
beschermings-
niveau's

multinationals zijn
geneigd uit te
wijken naar
landen met
laagste
beschermings-
niveau

lidstaten
verbieden
gegevensdoorgifte
naar landen die
niet eenzelfde
beschermings-
niveau bieden

harmoniseren!

kenmerken

Wbp

&

AVG

omnibus-
wetgeving met
grote reikwijdte

open begrippen
en vage normen

vooral nog
betrekkelijk weinig
rechtspraak

*flexibiliteit maar ook
onzekerheid!*

meer privacywetten

Grondwet, EVRM

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam en telemarketing enz.

Enz

*"beleidsneutrale
implementaties"*

straks:

***Uitvoeringswet AVG
& Veegwet AVG***

***AWR, Awb, Wbrp, Wpg WGBO,
Wob, WvSr, WvSv enz.***

Artikel 23 AVG (of: lost in translation)

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van ~~die dat artikelen~~ ~~overeenstemmen~~ met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, ~~kan~~ worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

1. Union or Member State law to which the data controller or processor is subject may restrict by way of a legislative measure the scope of the obligations and rights provided for in Articles 12 to 22 and Article 34, as well as Article 5 in so far as its provisions correspond to the rights and obligations provided for in Articles 12 to 22...

Overw. 84

Teneinde de naleving van deze verordening te verbeteren indien de verwerking waarschijnlijk gepaard gaat met hoge risico's in verband met de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk te zijn voor het verrichten van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling om met name de oorsprong, de aard, het specifieke karakter en de ernst van dat risico te evalueren.

Recital 84

In order to enhance compliance with this Regulation where processing operations are likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller should be responsible for the carrying-out of a data protection impact assessment to evaluate, in particular, the origin, nature, particularity and severity of that risk.

Wb & AV

betrokkenen, verantwoordelijken, bewerken, functionaris en college

DE SPELERS

de spelers

Wbp

&

AVG

betrokkene

data subject

- *degene op wie de gegevens betrekking hebben*
- *natuurlijke persoon*

verantwoordelijke ("verwerkingsverantwoordelijke")

controller

- *heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking*
- *natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan*

bewerker ("verwerker")

processor

- *bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen*

Ap of Cbp

data protection authority

- *Autoriteit persoonsgegevens of College bescherming persoonsgegevens*

FG

data protection officer (DPO)

- *functionaris voor de gegevensbescherming*

(verwerkings)verantwoordelijke

formeel juridisch, maar ook feitelijk cq functioneel

wie beslist over bewaartermijnen, verstrekking, inzageverzoeken, etc?

- **zeggenschap over doel en middelen van verwerking**

aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MvT)

bewerker c.q. verwerker

- verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van en onder verantwoordelijkheid van verantwoordelijke

...het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de zeggenschap daarover doorslaggevend. Of en hoeverre de bewerker de details van verwerkingwijze van persoonsgegevens kan bepalen hangt in grote mate af van [...] de overeenkomst [met de] verantwoordelijke

"d.w.z. overeenkomstig diens instructies en onder diens (uitdrukkelijke) verantwoordelijkheid.

De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc."

de toonzetting (of: een nieuwe voorzitter, een nieuw geluid)

"Als wij samen naar de bibliotheek zouden gaan en er zou bij de ingang een man staan met een camera, die permanent zou meelopen. Welk boek je inkijkt, waar je naar zoekt..."

Nou, die sla je onmiddellijk in elkaar. Althans vrij snel.

Nu zit de bibliotheek op internet en gebeurt hetzelfde. En niemand maakt zich er zorgen over. Vind ik raar."

functionaris voor de gegevensbescherming

functionaris voor de gegevensbescherming of "FG"

verplicht voor

- overheden
- *regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal*
- *grootschalige verwerking van bijzondere gegevens*

taken:

- *informer en adviseren over AVG-verplichtingen*
- *toezicht houden op de naleving van die verplichtingen*
- *adviseren over DPIA's*
- *contact onderhouden met Ap*
- *samenwerken met Ap*

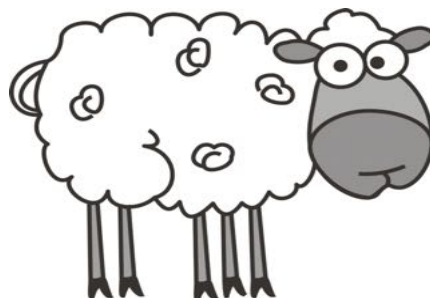
vereisten:

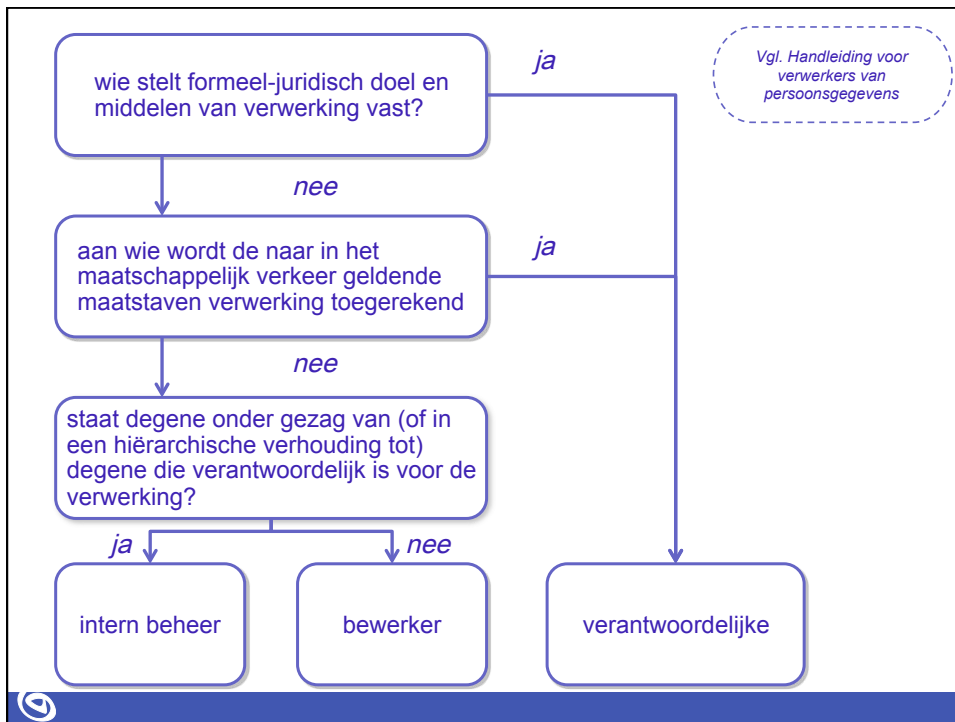
- *professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn (naar) deskundigheid op het gebied van de wetgeving en praktijk inzake gegevensbescherming*
- *vermogen om zijn (haar) taken te vervullen*

FG-verantwoordelijkheden

moet wel communiceren in alle talen van lokale toezichthouders en betrokken...!

- *concern-FG is mogelijk*
- *mag extern worden ingekocht o.b.v. service-contract*
- *maar mag niet mede doel en middelen bepalen*
 - *Mag daarom geen senior management rol vervullen*

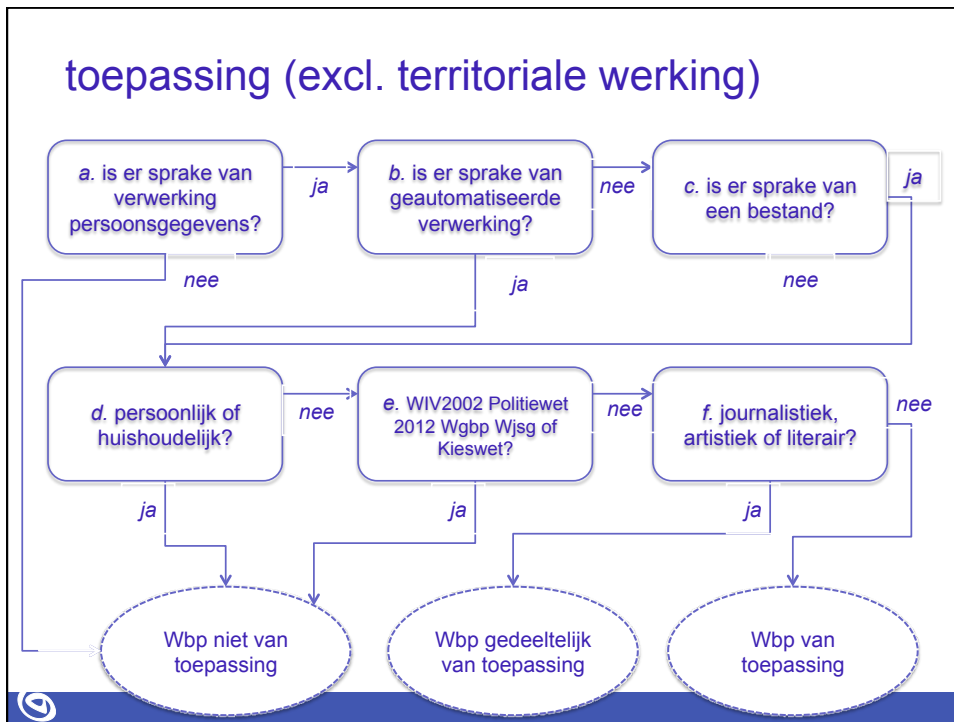

geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens

HET SPEELVELD

toepassing (excl. territoriale werking)

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking
- en soms ook handmatig verwerking

“bestand”

verwerking persoonsgegevens

persoonsgegevens
gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

verwerking
elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren..?

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

BSN en sofi-nr

info@bedrijfsnaam.nl

cookies, device fingerprints

IP-adres

@zwnne

postcode huisnr.

vof, zzp-er, eenmanszaak

+31(6)2251 8337

070 3538800

breyer

HJEU19 oktober
2016 C-582/14

een dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [..], wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

Probleemloos op pad: Minder Hinder App

Reizigers via hun smartphone, pc of tablet informeren over verkeers hinder door wegwerkzaamheden en betere routealternatieven aanbieden. De Minder Hinder App is een mooi voorbeeld van de mogelijkheden van dynamisch verkeersmanagement. De app heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen in verschillende steden.

De basis voor de informatie komt uit een verkeersmanagementsysteem, zoals Vialis dat aan bijvoorbeeld de gemeente Zwolle leverde. Dit systeem wint informatie in uit verkeersregelinstanties van de gemeente, provincie en Rijkswaterstaat. Daarnaast verzamelt het reistijdinformatie via bluetooth. Actuele parkeerinformatie komt rechtstreeks vanuit het parkeerverwijssysteem van de gemeente.

Met de Minder Hinder App ziet de reiziger op zijn scherm via rode en groene lijnen realtime waar de doorstroming in de gemeente het beste is. Zo kan deze zijn reis beter plannen. Wil iemand bijvoorbeeld met de auto naar het centrum, dan kan deze via de app zien hoe vof de parkeergarage daar is, welke route hij het beste kan nemen en of er verkeers hinder onderweg is. Bovendien kan de reiziger via de app, dankzij een verbinding met verschillende webcams, live zien hoe de situatie op de weg is bij bepaalde wegwerkzaamheden.

naam van rechtspersoon

Vzr Rb A'dam 16 februari 2012
LJ/N BV6122 ('Streetview')

4.8. [...] *De naam van een rechtspersoon waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon en daarmee onder de werkingsfeer van de Wbp worden gebracht. De band tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn.*

Zelfs is mogelijk dat iedere band ontbreekt of op zeker moment gaat ontbreken zonder dat dit tot naamswijziging van de rechtspersoon leidt. Door [eiser] c.s. zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waarom in dit geval de naam van de stichting gevestigd op de [A-straat nr] te [woonplaats], door de doorsnee gebruiker van de informatiediensten van Google met hem als persoon die ter plaatse verblijft in verband zal worden gebracht.

kenteken

Hof A'dam ECLI:NL:GHAMS:
2016:146

Uitgaande van de definitie van artikel 1, onderdeel a, Wbp vormt een kentekengegeven voor de heffingsambtenaar in beginsel wel een persoonsgegeven, omdat hij via Cition de beschikking krijgt over onversleutelde kentekengegevens van voertuigen die binnen de Gemeente Amsterdam geparkeerd zijn en die door hem, na gegevensverstrekking door de RDW, aan een natuurlijk persoon kunnen worden gerelateerd.

nationaal wanbetalersregister

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt.

[..]

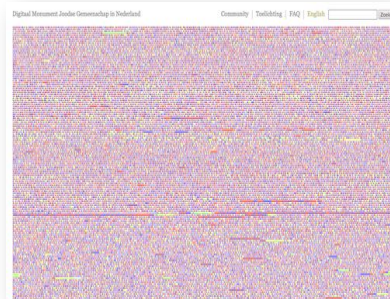
Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

Vzr Rb A'dam 12 september
2014 ECLI:NL:RBAMS:
2014:5938

overledenen

“De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

Vzr A'dam 11 december 2003 LJN
AN9893 ('digitaal monument')

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is, en
- betrekking heeft op verschillende personen

ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze

onderlinge samenhang

- *gemeenschappelijke bestemming of*
- *verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of*
- *vooraf aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methodiek die samenhang brengt*

Art. 1(c)
Wbp

Art. 4(6)
AVG

dossier

HR 3 juni 2005 LJN AT109
("zwartboek")

*.... 3.5.2 Het hof heeft [...] met juistheid onderscheiden tussen enerzijds de verzameling dossiers van alle in het ziekenhuis van de Stichting werkzame medisch specialisten, onder wie [verzoeker], waarin algemene gegevens worden opgenomen, zoals personalia, de toelatingsovereenkomst en - bijvoorbeeld - correspondentie met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden elders dan in het ziekenhuis, die alle bij elkaar in een dossierkast worden bewaard en welke tezamen een bestand vormen als bedoeld in art. 1, onder c, Wbp en anderzijds het dossier "[verzoeker]", dat noch feitelijk noch naar de aard van de inhoud deel uitmaakt van dat bestand noch is bestemd om in dat bestand te worden opgenomen; niet alleen wordt het dossier "[verzoeker]" **afzonderlijk bewaard** en is het alleen voor [betrokkene 2], de directeur van de Stichting, toegankelijk, ook bevat dit dossier geheel andere gegevens (over het functioneren van [verzoeker]) dan het bestand van de dossiers van de medisch specialisten.*

analoge geluidsopnamen

Dexia [bewaart] de opnamen met het oog op haar procespositie en de banden waarop de telefoongesprekken met [verweerder] voorkomen, [zijn] reeds ontsloten door Dexia, aangezien Dexia op het overzicht van 11 mei 2005 de data en exacte tijdstippen heeft vermeld van de telefoongesprekken die zij met [verweerder] heeft gevoerd.

*Voorts geldt [...] dat een financiële instelling als Dexia, [...] verplicht is technische en organisatorische voorzieningen te treffen om opgenomen telefoongesprekken en andere persoonsgegevens betreffende de opgenomen telefoongesprekken **zodanig te kunnen traceren en reconstrueren***

HR 29 juni 2007 LJN
AZ4663 ('Dexia')

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking persoonsgegevens
 - soms ook handmatig verwerking
- uitzonderingen
 - verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
 - Politiewet, WJD, Kieswet enz

Art. 2(1) en
(2) Wbp

Art. 2(1) en
(2)c AVG

beperkte uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

Art.29 Opinie Sociale Netwerken 2009

“wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden geïndexeerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer”

het gebruik van een camera-systeem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook de openbare ruimte in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt [niet aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht.

HvJEU 11
december 2014
C-212/13

journalistieke (~artistiek, ~literair)

niet van toepassing

- informatieplicht (art. 33, 34)
- bijzondere gegevens (art. 17–23);
- meldingsplicht (art. 27 – 30);
- rechten betrokkenen (art. 35 –42);
- toezicht CBP (art. 51 – 75)
- doorgifteverbod (art. 76 – 78)

wél toepassing

- minderjarigheid (art. 5)
- zorgvuldigheid (art. 6)
- verzameldoel (art. 7)
- grondslag (art. 8)
- doelbinding, bewaren (art. 9 – 10)
- bovenmatigheid (art.11)
- beveiliging (art. 13)
- verantwoordelijke en bewerker (art. 14)
- gedragscodes (art. 25)
- schadevergoeding (art. 49)

Art. 3
Wbp

Art. 85
AVG..?

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke in Nederland
- door of t.b.v. verantwoordelijke
 - die géén vestiging heeft in EU
 - waarbij gebruik wordt gemaakt van (al dan niet geautomatiseerde) middelen in Nederland
 - tenzij deze middelen alleen worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens

Art. 4(1) en
(2) Wbp

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke of van verwerker in Nederland
- aanbieden van goederen of diensten in de unie
- monitoren van gedrag van betrokkenen in de unie

Art. 3(1) en
(2) AVG

1. Wie is verantwoordelijke voor of verwerker m.b.t. de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke of verwerker een vestiging in Nederland
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

NIEUW..!

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen,
doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS

verwerkingsgrondslagen

- ondubbelzinnige toestemming
- uitvoering overeenkomst
- wettelijke plicht
- vrijwaring vitaal belang
- publiekrechtelijke taak
- gerechtvaardigd belang

bewaren en verstrekken van persoonsgegevens door belastingplichtigen en anderen (art. 47, 52 en 53 Awr)

opvragen en verwerking persoonsgegevens t.b.v. belastingheffing en andere publiekrechtelijke taken (Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003)

Art. 8a-f
Wbp

Art. 6(1) a-f
AVG.

ondubbelzinnige toestemming

- eerst informeren
- aanvaarding algemene voorwaarden met instemmingsbepaling is onvoldoende
- intrekken 'te allen tijde' mogelijk
- jonger dan 16? dan toestemming door ouders
- vrijwillig gegeven...

Consent can only be valid if the data subject is able to exercise a real choice, and there is no risk of deception, intimidation, coercion or significant negative consequences if he/she does not consent. [...]

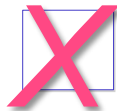
An example of the above is provided by the case where the data subject is under the influence of the data controller, such as an employment relationship.

Art. 1i en 8a
Wbp

Art. 4(11) en
6(1)a AVG

“auto opt-in...”

please do not tick the box if
you do not wish to receive our
newsletter

vitaal belang

Bonuskaart bleek van onschatbare waarde

Gepubliceerd: 22 augustus 2003 07:56
Laatste update: 22 augustus 2003 09:40

ZAANDAM - De bonuskaart van Albert Heijn is van "onschatbare waarde" gebleken bij het terughalen van Campina-producten die in een winkel van het supermarktconcern waren verkocht, aldus een woordvoester van Albert Heijn, onderdeel van het Ahold.

"Met de klantgegevens konden we heel snel de mensen achterhalen die het product hadden gekocht", zei ze. Het ging om enkele tientallen stuks. Volgens de woordvoester bleek na onderzoek dat één van de bij de klanten opgehaalde producten ook daadwerkelijk was "gemanipuleerd".

Albert Heijn ging tot actie over toen medio juni een vrouw ziek was geworden na het eten van het betreffende product, zogenoemde verwenkward van het merk Mona. Het was de tweede keer dat Albert Heijn "handelend" moest optreden, aldus de woordvoester.

vitaal belang

genezen kan worden. | ENKELE DINGEN DIE NIET MOETEN WORDEN VERGEEFT

DRINGENDE MEDEDELING

Voor kopers van Lotus Speculoospasta Crunchy

Uit voorzorg roept Lotus Bakeries een partij Lotus Speculoospasta Crunchy terug, omdat de potten mogelijk metaaldeeltjes bevatten. Dit komt doordat de coproducten de metaaldetectie tijdelijk niet goed had afgeleid. Om elk risico uit te sluiten, raadt Lotus dringend aan de betreffende Speculoospasta Crunchy niet te consumeren.

De potten Speculoospasta Crunchy zijn in januari en februari 2017 verkocht in onder andere supermarkten, buurtwinkel en groothandel. Het gaat om potten Speculoospasta Crunchy - te herkennen aan het gele deksel - met onderstaande houdbaarheidsdata. De datum staat op de zijkant van het deksel.

	Lotus Speculoospasta Crunchy, pot van 400 gram: 24 februari 2018 28 februari 2018 8 maart 2018 16 maart 2018
	Lotus Speculoospasta Crunchy, pot van 700 gram: 5 februari 2018 18 februari 2018 10 maart 2018

Lotus Speculoospasta Crunchy met andere houdbaarheidsdata en Lotus Speculoospasta Original met het rode deksel voldoen wel aan de kwaliteitscriteria.

Wie Lotus Speculoospasta Crunchy met bovenstaande houdbaarheidsdata in huis heeft, krijgt zijn geld retour. U stuurt het gele deksel in een ongefrankeerde envelop naar: Lotus, Terugroepactie Speculoospasta Crunchy, Antwoordnummer 19, 5660 VB, Geldrop onder vermelding van uw naam, adresgegevens en IBAN-rekeningnummer.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Lotus consumentenservice op telefoonnummer 0800-0221114 op werkdagen en zaterdag van 08:00 tot 20:00 uur.

Wij bieden onze excuses aan voor het ongemak.

Lotus Bakeries

proportionaliteit & subsidiariteit

privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding tot belang waarvoor gegevens worden verwerkt

Art. 5(1)a, 6(1)
b-f AVG

Art. 6, 8b-f
Wbp

belang kan niet op andere, minder belastende wijze worden gerealiseerd

verzamel- en verwerkingsdoelen

verzameldoel welbepaald
uitdrukkelijk omschreven
gerechtvaardigd

verdere verwerking niet
onverenigbaar

- *verwantschap verzamel- en verwerkingsdoelen*
- *aard van de gegevens*
- *gevolgen voor betrokkene*
- *verkregen bij betrokkene of bij derden*
- *passende waarborgen*

Art. 5(1)b en
6(4) AVG

Art. 7-9
Wbp

bron:
@despeld

bron:
hema.nl

bijzondere gegevens

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- biometrische ID-gegevens
- genetische gegevens
- strafrechtelijke gegevens (e.d.)
- én BSN

NIEUW..!

verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...

- met uitdrukkelijke toestemming (enz.), of
- door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
- enz...

Art. 9-10
AVG

Art. 16-24
Wbp

«bijz. gegevens» verwerking mag ook

- uitdrukkelijke toestemming
- door betrokkene duidelijk openbaar gemaakt
- vaststelling, uitoefening of verdediging van een recht in rechte
- volkenrechtelijke verplichting
- zwaarwegend algemeen belang
 - passende waarborgen én bij wet bepaald
 - of met ontheffing van Cbp
- wetenschappelijk onderzoek

*een
uitzondering is
géén
verwerkings-
grondslag*

rasgegevens: verwerking mag

Art. 18
Wbp

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
 - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
 - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria

*herkenbare foto's op
intranetsmoelenboek
of sociale netwerken
videocameratoezicht*

*Vgl. Rb R'dam 16 mei
2012 LJN BW5513
(voorkeursbeleid)*

doel onderscheid maken...

*Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het **uitdrukkelijke doel** om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een **redelijke wetstoepassing** om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder persoonsgegeven.*

CBP richtsnoeren

*“ ... [**onjuist is**] dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering is **beoogd** de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te ontlener”*

HR 23 maart '10

persoonsnummers

- nummer ter identificatie van betrokkene bij wet voorgeschreven
- alléén gebruiken ter uitvoering van betreffende wet of voor doeleinden bij wet bepaald
- besluit bsn

bewaren

- zolang er claims mogelijk zijn
- bewaarplichten
- niet gemelde salaris- of personeelsadministratie

art. 52, vierde lid, Awr

- 5 jaar o.g.v. art. 3:306 ev BW
- 2 jaar 7:23-2 BW

Art. 10 Wbp

Art. 5(1)e AVG

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 2001

250

Besluit van 7 mei 2001, houdende aanwijzing van verwerkingen van persoonsgegevens die zijn vrijgesteld van de inliding bedoeld in artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wijzetingsbesluit Wbp)

Artikel 8. Salarisadministratie

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen in het kader van de salarisadministratie betreffende personen in dienst van of werkzaam ten behoeve van de verantwoordelijke, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel vermelde eisen.

5. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk twee jaren nadat het dienstverband of de werkzaamheden van de betrokkene ten behoeve van de verantwoordelijke zijn beëindigd, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht.

Artikel 12. Debiteuren en crediteuren

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen, anders dan bedoeld in de artikelen 3 tot en met 11, betreffende debiteuren of crediteuren van de verantwoordelijke, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel vermelde eisen.

6. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk twee jaren nadat de desbetreffende vordering is voldaan, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht.

transparantie (en rechten van betrokkenen)

rechten van betrokkenen

- inzage
- verbetering
- verzet

verplichtingen verantwoordelijken

- melden
- informeren

- vergoeding: 23ct p/bldz , max €5
- vergoeding > 100 bldz of lastig of rontgenfoto: €22,50
- mag bij vooruitbetaling (UJN BL 152)

Art. 33-42
Wbp

Art. 13-22
AVG

	No personal data are collected beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing	
	No personal data are retained beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing	
	No personal data are processed for purposes other than the purposes for which they were collected	
	No personal data are disseminated to commercial third parties	
	No personal data are sold or rented out	
	No personal data are retained in unencrypted form	

uitzonderingen

- doelbinding
- informatieplichten
- inzagerechten enz

Art 43
Wbp

Art. 23
AVG

Art. 31
ontwerp
UAVG

- staatsveiligheid
- voorkoming opsporing vervolging strafbare feiten
- gewichtige financiële en economische belangen van de staat
- rechten en vrijheden van derden (incl. verantwoordelijke)

De Telegraaf

wo 29 okt 2014, 13:00

Plaskoker herkent ziekte

Britse wetenschappers komen met een multifunctionele plaskoker die mannen helpt recht te plassen én tegelijkertijd 'miljoenen levens' zou kunnen redden.

In de papieren wegwerpkoker zitten een aantal detectoren die meteen aanslaan op afwijkende niveaus van bloed, eiwitten en glucose in de urine van een man. Een verandering in de kleur van de koker zou kunnen wijzen op een seksueel overdraagbare aandoening, prostaatkanker of diabetes. .

De Britse uitvindes van de *Aim-Straight*, Michael Shelton en Peter Maxwell, zijn de afgelopen zeven jaar druk bezig geweest met de ontwikkeling van de relatief eenvoudige papieren plaskoker tot het diagnostische medische apparaat dat het vandaag de dag is.

Shelton tegenover *Mail Online*: "Omdat mannen vaak te lang wachten met een bezoekje aan de huisarts, zou dit echt een effectief hulpmiddel kunnen zijn."

De Britten leggen momenteel de laatste hand aan de ontwikkeling van de wegwerpkokers, die over niet al te lange tijd in grootverpakkingen van 28 stuks verkrijgbaar zullen zijn.

wat is een datalek, wat niet? wat is meldplichtig? is een zoekgeraakte brief een datalek? waarom wel/niet?

BEVEILIGING & DATALEKKEN

beveiligingsplicht

en ook een meldplicht!

- passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking
- maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen
- de maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen

meldplichten nu en straks

	Art. 33(1) en 34(1) AVG	Art. 34a(1) en (2) Wbp
melding bij toezichthouder	tenzij <u>onwaarschijnlijk</u> dat er <u>een risico is</u> voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen	<u> aanzienlijke kans</u> op <u>ernstige</u> <u>nadelige gevolgen</u> voor de <u>bescherming van</u> <u>persoonsgegevens</u>
melding bij betrokkene	<u>waarschijnlijk hoog risico</u> voor rechten en vrijheden van natuurlijke personen	<u>waarschijnlijk</u> <u>ongunstige</u> <u>gevolgen zullen hebben</u> voor <u>diens persoonlijke levenssfeer</u>

melding...

Wie?

verantwoordelijke

Wat? Wanneer?

inbreuk op beveiliging van persoonsgegevens onverwijld d.w.z. in beginsel binnen 72 uur

Hoe?

bij Ap via Meldloket Datalekken

bij data subject (zo-mogelijk individueel)

gebruikersnaam en wachtwoord

Een werknemer geeft een kennis haar gebruikersnaam en wachtwoord die toegang geeft tot de klantgegevens van het bedrijf, waar zij werkt.

Dit wordt ontdekt. Het bedrijf past het wachtwoord aan, daarmee heeft de kennis geen toegang meer.

Aan de hand van logbestanden gaat het bedrijf na of de derde daadwerkelijk toegang heeft gehad tot de klantgegevens.

Er aan redactiewijs worden uitgesloten dat er door misbruik van het betreffende account toegang is verkregen tot de gegevens.

Melding..?

passwords hack

op pastebin.com wordt een lijst gepubliceerd met 16,5 miljoen wachtwoorden van een populair sociaal netwerk

Melding..?

Tweakers News, Reviews, Firmware, Trouw & Support, Forum, Wet...

Gegevens 13.000 kinderen toegankelijk door lek Sinterklaas

Over Jozef Simonsma, directeur bij Sinterklaas.nl, Facebook

Als gevolg van een leeggevoerde database van 13.000 gegevens van 13.000 kinderen

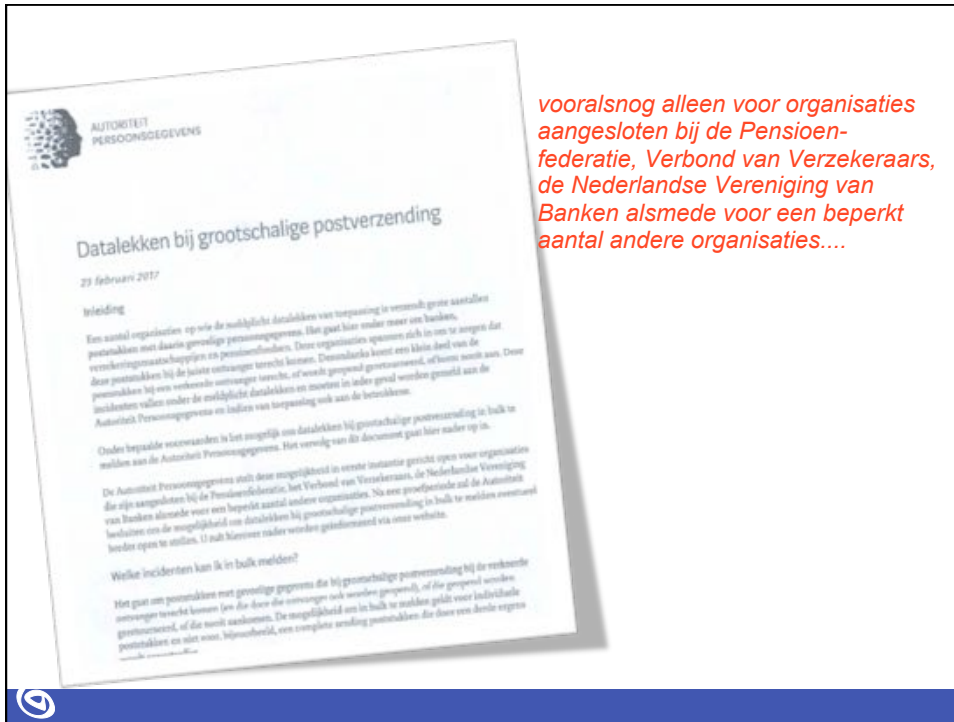
De hacker claimt dat hij kunnen helpen. De juist informatie naar "jeugd" wordt de informatie uit de database heeft gedeeld. "Dat zou niet netjes zijn", zegt hij

De tekst geeft kinderen de mogelijkheid om te worden maar steek ongevoeld tot meer in staat. "Maar" ook voorkomende methode om beveiligingen te ontdekken, een van de database wordt geïdentificeerd en de database opgevoerd. De hacker, die anonimiteit, pleit op het internet een gedeeltelijke en geïdentificeerde dump van een tabel met administratieve loggegevens. Hij zegt dat hij bewust niet meer dan de informatie uit de database heeft gedeeld. "Dat zou niet netjes zijn", zegt hij.

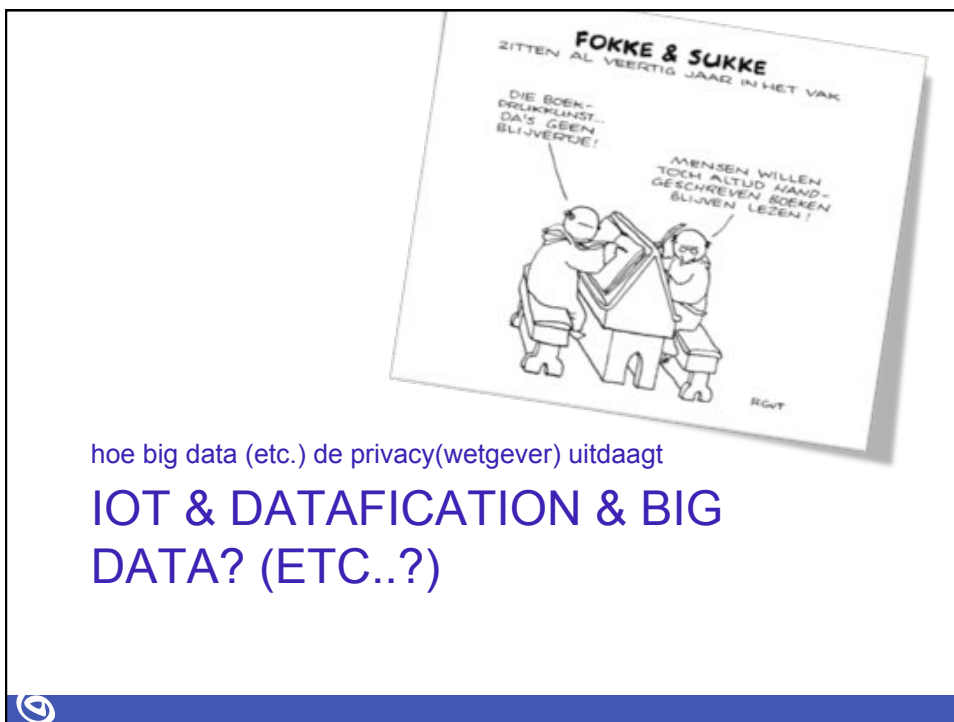
Volgens de hacker ging het trouwen van een tabel met de naam "vervangende", maar Altaba zegt dat belangrijke functionaliteit niet op de website van het Sinterklaasjournaal te vinden is. De functionaliteit zal

e-mail nieuwsbrief

vooralnog alleen voor organisaties aangesloten bij de Pensioenfederatie, Verbond van Verzekeraars, de Nederlandse Vereniging van Banken alsmede voor een beperkt aantal andere organisaties....

hoe big data (etc.) de privacy(wetgever) uitdaagt
IOT & DATAFICATION & BIG DATA? (ETC..?)

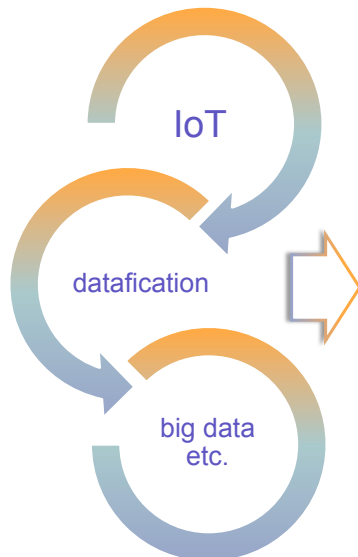
enige literatuur (selectie)

reactie kabinet 11 november 2016

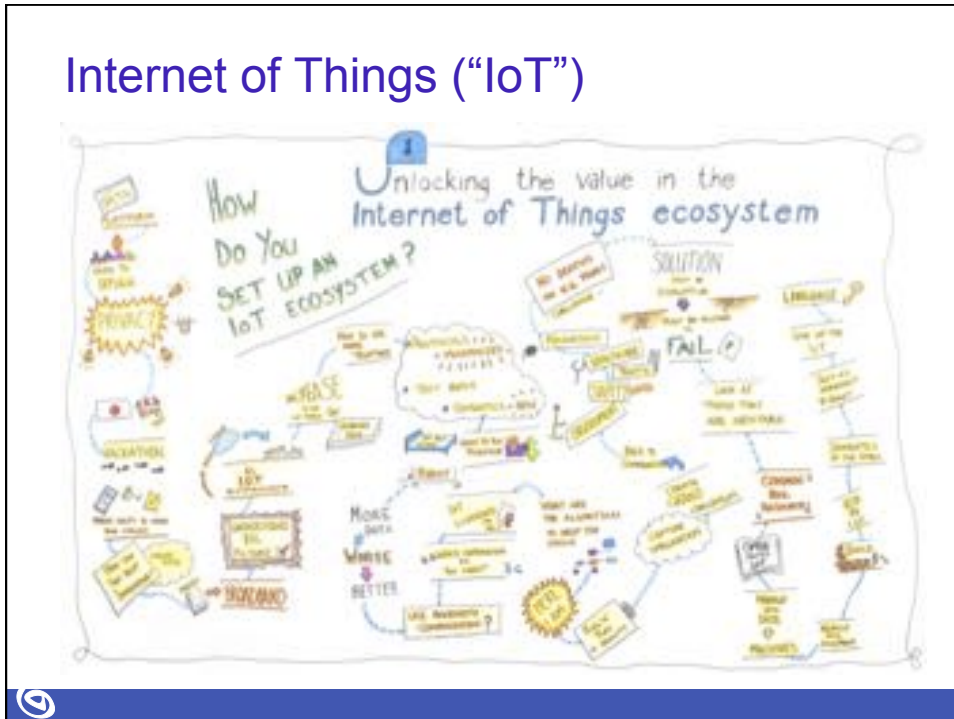
- Big Data in een vrije en veilige samenleving *WRR*
- Grip op Data *Verbond van Verzekeraars*
- Licht op de schaduw *EZ ad hoc Expertgroep*
- Big data, AI, machine learning and data protection (v.2.0) *ICO* 1 maart 2017

- *Homo Digitalis NUV preadvies* 2016
- *Big Data in de zorg VGR-preadvies* 2017

kamerbrief 4 oktober 2016

Internet of Things (“IoT”)

[J. Judge & J. Powles 25 May 2015]

The internet of things is a vision of **ubiquitous connectivity**, driven by one basic idea: screens are not the only gateway to the ultimate network of networks.

With **sensors, code and infrastructure**, any object – from a car, to a cat, to a barcode - can become networked. But the question we need to ask is: should they be? **And, if so, how?**

[J. Judge & J. Powles 25 May 2015]

It's hard to see what this [i.e. IoT] would look like, exactly. But imagining it shouldn't just be delegated to tech companies and opportunists riding the hype cycle.

Artists, designers, philosophers, **lawyers**, psychologists and social workers must be just as involved as engineers and internet users in shaping our collective digital future

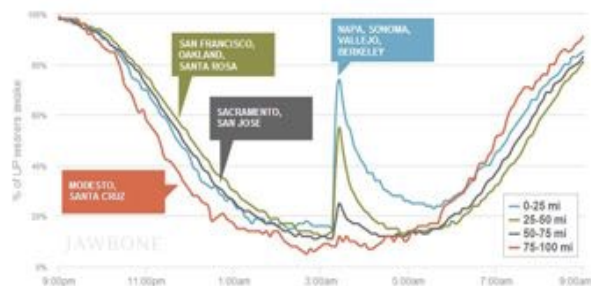

every **breath** you take
every **move** you make
every **bond** you break
every **step** you take...

datafication [*dey•tuh•fi•key•shuh•n*]

a modern technological trend turning many aspects of our life into **computerized data** and transforming this information into **new forms of value** [Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

Big Data
Big Bullshit?
Big Bucks!

Big Data
Big Brother?
Big Business!

Big Data is a generalized, **imprecise term** that refers to the use of large data sets in data-science and **predictive analytics** [Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

Big data can be used to identify more general trends and correlations but it can also be processed in order to **directly affect individuals** [WP29 2013]

high-volume, high-velocity and high-variety information assets that demand cost-effective, innovative forms of information processing for enhanced insight and decision making [www.gartner.com/it-glossary/big-data]

...a massive phenomenon that has rapidly become an obsession with entrepreneurs, scientists, governments and the media
[Financial Times 2014]

unprecedented computational power and sophistication make possible unexpected discoveries, innovations, and advancements in our quality of life [Whitehouse 2014]

distinctive aspects of big data analytics

- use of algorithms
- opacity of the processing
- tendency to collect 'all the data'
- repurposing of data, and
- use of new types of data

provided data bijvoorbeeld verstrekt in een online formulier

observed data bijvoorbeeld geobserveerd met cookies, wearbles of video-gezichtsherkenning

derived data bijvoorbeeld 'klantwaarde' afgeleid uit aantal aankopen bij een webshop

inferred data bijvoorbeeld creditscore berekend aan de hand schulden, inkomsten, incasso's etc.

artificial intelligence or **AI** – the analysis of data to model some aspect of the world. Inferences from these models are then used to predict and anticipate possible future events [UK Government Office for Science 9 November 2016]

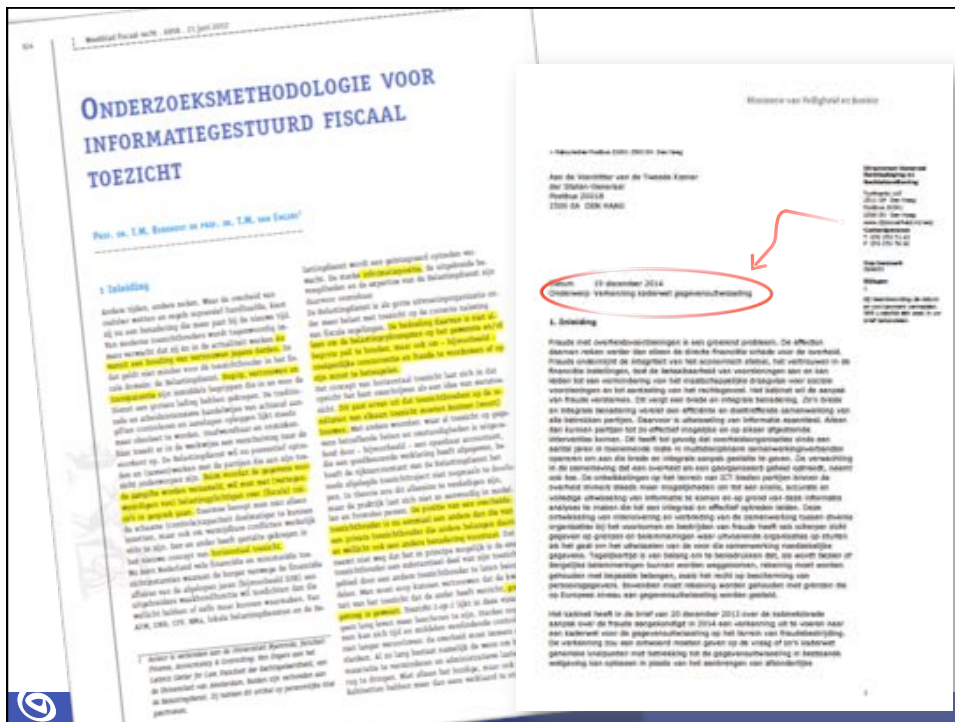
giving computers **behaviours** which would be thought intelligent in human beings
[www.aisb.org.uk/public-engagement/what-is-ai]

machine learning – the set of techniques and tools that allow computers to ‘think’ by creating mathematical algorithms based on accumulated data

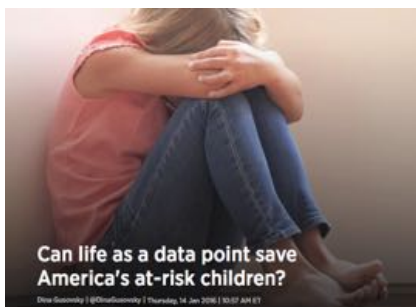
[<https://iq.intel.com/artificial-intelligence-and-machine-learning/>]

Systeme Risico Indicatie (SyRI) is een instrument waarmee gegevensbestanden van gemeenten, UWV, SVB, Inspectie SZW en Belastingdienst kunnen worden gekoppeld ten behoeve van de bestrijding van fraude op het terrein van de sociale zekerheid en de inkomensafhankelijke regelingen, de belasting- en premieheffing en de arbeidswetten

sinds 2006 in gebruik onder de aanduiding 'Black Box'..

THE PULSE@MARKET

Can life as a data point save America's at-risk children?

Dina Gusinsky | @DinaGusinsky | Thursday, 14 Jan 2016 | 10:57 AM ET

Up to \$80 billion is spent annually across the U.S. to confront child abuse and neglect, an ugly underside of American life that afflicts hundreds of thousands of children.

Los Angeles County, with the largest child protective services agency in the country, believes there has to be a better way to protect at-risk youth than the current outdated and costly approach. LA County is piloting the use of predictive analytics technology — informally known as big data — from Cary, North Carolina-based software company SAS, to do a better job of identifying children who may otherwise be left in a vulnerable position.

uithuisplaatsing

In die tijd, de post-Savannah-periode, ontstond de sterke neiging om maar bij de minste twijfel te handelen. Beter een kind te veel uithuisgeplaatst, dan nogmaals een Savannah, hoorde ik een jeugdzorg-directeur zeggen.

De aanleiding voor de uithuisplaatsingen was niet een calamiteit, zelfs geen incident, maar een risicoprofiel. de moeder was getraumatiseerd door een oorlogsverleden in een ander land, en de vader gebruikte trouw medicijnen voor een ggz-diagnose, waardoor de ziekte onder controle was.

Justine Pardoën De
Trisico-regelreflex
31 januari 2015
www.ouders.nl

The main advantage of Big Data is that it can reveal **patterns** between different sources and data sets, enabling **useful insights**

The use of Big Data by the top 100 EU manufacturers could lead to savings worth **€425 billion**, and by 2020, Big Data analytics could boost EU economic growth by an additional **1.9%**, which means a GDP increase of **€206 billion**

[EC The EU Data Protection Reform and Big Data Factsheet April 2015]

de privacywet

persoonsgegevens & bijzondere gegevens
•
informer en & toestemming
•
doelbinding
•
dataminimalisatie
•
profilering
•
etc.

profilering (~ *prō'fil'ehr'ing*)

geautomatiseerde verwerking waarbij aan de hand van persoonsgegevens

- bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd
- met de bedoeling met name het volgende te analyseren of te voorsoellen:
 - beroepsprestaties
 - economische situatie
 - gezondheid
 - persoonlijke voorkeuren en interesses
 - betrouwbaarheid en gedrag
 - locatie of verplaatsingen

regels voor profilering

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Art. 30 oUAVG: uitzondering voor 'geautomatiseerde individuele besluitvorming anders dan op basis van profilering' nodig ter uitvoering van een taak van algemeen belang.

correlation \neq causation

in a big-data age most innovative secondary uses [of data] haven't been imagined when the data is first collected. How can companies provide notice for a purpose that has yet to exist? How can individuals give informed consent to an unknown...?

[Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

free, specific, informed and unambiguous 'opt-in' consent would almost always be required, otherwise further use cannot be considered compatible

[WP29 2013]

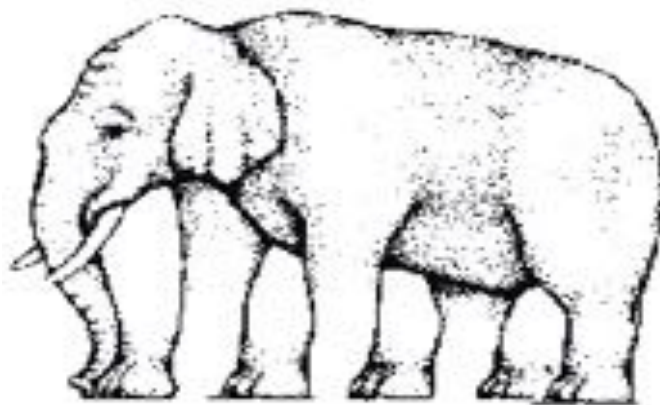

personalisering
stigmatisering
discriminatie
onschuldvermoeden
etc.

an elephant in the room

vragen?

zwenneblog • g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl • @zwnne

